

Werkinstructie instellingen: Boostervaccinatie voor cliënten in instellingen onder medische verantwoordelijkheid van de instellingsarts¹

12 november 2021

Deze werkinstructie is opgesteld door het RIVM in samenwerking met de NVAVG, VGN, Verenso, ActiZ, ZorgThuis, GGZ-Nederland en Valente en is bedoeld voor de boostervaccinatie van cliënten in instellingen met een eigen medische dienst.

Hiervoor zijn drie routes ingericht:

- A. De instelling bestelt bij de Stichting Nationaal Programma Grieppreventie (SNPG) en vaccineert zelf. Dit is de hoofdroute. ([informatie over deze route, pagina 2](#));
- B. De instelling vaccineert zelf, maar haalt de opgetrokken spuiten op bij de lokale GGD ([informatie over deze route, pagina 5](#));
- C. Een maatwerkoplossing in afstemming tussen de regionale GGD en de instelling (bij hoge uitzondering) ([informatie over deze route, pagina 5](#));

Bij alle routes wordt gebruik gemaakt van BioNTech/Pfizer(Comirnaty).

Het doel van deze werkinstructie is de stappen weer te geven, die instellingen moeten doorlopen om bewoners te booster.

Deze boostercampagne start op 15-11-2021.

Doelgroep

De doelgroep voor de booster binnen dit traject voor de medische dienst is als volgt gedefinieerd:

- Alle ouderen, mensen met een beperking en hoogrisico jongeren vanaf 18 jaar (actuele leeftijd en niet op geboortjaar):
 - o wonend in een instelling of in een groepsgebonden/geclusterde woning (verpleging en verzorging of een lichamelijke-, verstandelijke- of beperking of psychiatrische problematiek inclusief degene met VPT of PGB); én
 - o die niet bekend zijn bij een huisartsenpraktijk, maar alleen bekend bij een arts verbonden aan de zorgorganisatie, zijnde de instellingsarts;
- Eerstelijnsverblijf/GRZ/crisis zorg: cliënten die tijdelijk verblijven binnen een zorginstelling waarbij de behandelregie tijdelijk bij de zorginstelling ligt. De zorginstelling stemt af met de huisarts. Hierbij zal overwegend de instelling waar de cliënt verblijft booster;
- Alle cliënten in zorginstellingen vanaf 18 jaar (actuele leeftijd en niet op geboortjaar), waarvan een instellingsarts behandelend arts is. Waar mogelijk en wenselijk kunnen cliënten die vallen onder een huisarts en wonen in dezelfde instelling ook gevaccineerd worden in deze boosterronde, mits dit in goed overleg is afgestemd met de huisarts;

De booster wordt minimaal 6 maanden na afronding van de volledige basisvaccinatie gegeven of zes maanden na een bevestigde Covid-besmetting, indien deze plaatsvond na de volledige basisvaccinatie.

1. Instellingsarts kan zijn de specialist ouderengeneeskunde, arts verstandelijk gehandicapten, revalidatiearts of psychiater.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

A. De instelling bestelt bij SNPG en boostert zelf

Instellingen die de cliënten zelf booster maken gebruik van deze route. De route komt overeen met de route voor COVID-19 vaccinatie die de instellingen tot nu toe hebben doorlopen.

De instelling geeft zelf de bestelling door in de SNPG bestelapplicatie. Vervolgens wordt de bestelling door Movianto omgepakt en geleverd.

Stap 1: Deskundigheid personeel

Zorg ervoor dat personeel deskundig is om deze COVID-19-vaccinatie te kunnen toedienen. Zie hiervoor de [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#), de [e-learning](#) en [Q&As](#) op de [website van het RIVM](#). Daarnaast heeft de [NSPOH](#) een e-learning ontwikkeld voor het klaarmaken en toedienen van een COVID-19-vaccinatie van BioNTech/Pfizer(Comirnaty).

Stap 2: Selecteren en uitnodigen

De instellingsarts inventariseert welke cliënten in aanmerking komen voor de booster.

De instelling nodigt deze cliënten uit en regelt de toestemming voor de booster met BioNTech/Pfizer(Comirnaty). Het RIVM heeft hiervoor een uitnodigingsbrief opgesteld in samenwerking met koepelorganisaties. Deze is te vinden op de [RIVM-pagina](#). De uitnodigingen (en eventueel ander communicatiemateriaal) worden door de instelling uitgeprint en verstuurd.

Uitnodigingsmateriaal:

- Infographic: RIVM uitleg & relevantie boostervaccinatie
- Bijsluiter vaccin

Indien wenselijk /van toepassing:

- Toestemmingsformulier
- Informatie over landelijke registratie bij het RIVM

Toestemming voor de booster is nodig, maar hoeft niet schriftelijk te gebeuren. Mondelinge toestemming is voldoende. De mondelinge toestemming dient wel schriftelijk vastgelegd te worden in het medisch dossier van de cliënt. U kunt bij heteroloog vaccineren ervoor kiezen de toestemming wél schriftelijk te vragen. Indien eerder al toestemming is gegevens voor de gegevensverstrekking van vaccinatiegegevens aan het RIVM, dan is opnieuw toestemming vragen niet nodig. Mocht de instelling hier zelf van willen afwijken, dan mag dat. Het is wel belangrijk cliënten te informeren waarom een booster nodig is, en dat gegevens uitgewisseld worden met het RIVM indien daar eerder toestemming voor is gegeven. De medische dienst checkt voorafgaand aan het booster de gegeven toestemming.

Stap 3: Bestellen

Beginnende op 15 november zal de bestelapplicatie elke maandag open staan voor bestellingen. De leveringen volgen in de week daarop. De flacons worden geleverd op de in de bestelapplicatie aangegeven dag. Voor de start van de boostercampagne zal de bestelapplicatie eenmalig ook op de dinsdag (16 nov) openstaan.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Bestellen vaccins en spuiten en naalden

Er zit een maximum aan het aantal leveringen per dag. Wanneer een leverdag vol is verdwijnt deze uit de SNPG bestelapplicatie. Instellingen kunnen per flacon bestellen. Spuiten, naalden en oplosvloeistof worden met de bestelling meegeleverd. Vanwege de meegeleverde low dead space (LDS) spuiten en naalden kunnen 7 doses uit een flacon gehaald worden. Houd hier rekening mee met het bestellen! Na vaccinatie krijgt iedere gevaccineerde een boostervaccinatieregistratiekaart mee. Deze kaarten bestelt u ook via de SNPG.

De booster bestaat uit één prik. U hoeft dus niet voor een tweede prik te bestellen.

Stap 4: Levering vaccins en toebehoren

Vaccins worden omgepakt en geleverd door Movianto. De dag voor levering (dit kan tot 23.59 uur) geeft de logistiek dienstverlener de levertijd door aan de instelling met een tijdslot van 2 uur. De persoon die de vaccins in ontvangst neemt, tekent voor de levering.

Boostervaccinatieregistratiekaartjes worden apart en mogelijk op een andere dag per koerier geleverd.

Bewaren en distribueren naar andere locaties

Het BioNTech/Pfizer(Comirnaty) vaccin kan inclusief de afleverdag, maximaal 31 dagen bewaard worden in de koelkast bij een temperatuur van 2-8°C. De houdbaarheid van het vaccin staat op oranje sticker op de verpakking met datum en tijdstip. Deze kan afwijken van de houdbaarheid vermeld op de flacons. In de bijgevoegde brief (in de verpakking) leest u hier meer over.

De vaccins mogen vanuit de hoofdlocatie van een instelling naar een andere locatie worden gebracht mits er voldaan wordt aan specifieke richtlijnen. Zie hiervoor de bijlage [Goed vaccinbeheer](#) en de [Uitvoeringsrichtlijn](#). Hierin staan ook de eisen beschreven voor ontvangst en opslag van vaccins, (het gebruik van) medicijnkoelkasten en koelboxen en hoe om te gaan met afval.

Stap 5: Boosteren en registreren

De instellingen kunnen starten met boosteren nadat ze de vaccins hebben ontvangen. De houdbaarheid van het vaccin staat op het etiket met datum en tijdstip.

In de [Uitvoeringsrichtlijn](#) vindt u alle informatie over de toediening van het vaccin. Bij medisch-inhoudelijke vragen bel 088 6788900, beloptie 2.

Houdt u bij de planning van de Covid-19-vaccinatie rekening met de combinatie van de grieprik en pneumokokkenprik:

1. Als de COVID-19-vaccinatie na de Influenza- en/of pneumokokkenvaccinatie is gepland, dient een interval van minimaal 1 week te worden gehanteerd;
2. Als de COVID-19-vaccinatie vóór de influenza- en/of pneumokokkenvaccinatie is gepland, dient er een interval van minimaal 2 weken te worden gehanteerd;
3. De vaccinaties mogen ook tegelijkertijd worden gegeven.

Overgebleven vaccins

Als er **aangebroken flacons** over zijn, mag dit vaccin gebruikt worden voor de booster van medewerkers (van oud naar jong). U dient deze booster aan het RIVM door te geven met behulp van BRBA en te laten vastleggen in het dossier van de arbodienst. Let op: als mensen géén toestemming geven voor het melden van de booster aan het RIVM dan is de medische dienst in een later stadium verantwoordelijk voor het genereren van DCC.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Wanneer u **dichte flacons** overhoudt, dan mag u dit niet als spillage wegprikken. Bij het overblijven van dichte flacons, moet de instelling dit zo snel mogelijk doorgeven aan het RIVM door een mail te sturen naar vaccinmakelaar@rivm.nl. Vul de checklist in voor het vaccin en stuur deze mee in de mail (deze vindt u op de [website van het RIVM](#)). Als uw instelling een tekort heeft aan vaccins kan dit ook bij de vaccinmakelaars gemeld worden. Indien vaccin op goede wijze bewaard is brengen wij aanbieder en ontvanger samen. Wij vragen u overgebleven vaccins zo snel mogelijk te melden, zodat er voldoende tijd is om de procedure te doorlopen.

Registreren

De booster moet geregistreerd worden in het dossier van de verantwoordelijke arts. In verpleeghuizen is dit veelal het elektronisch medisch (of cliënten) dossier (EPD/ECD) en in de gehandicaptenzorg wordt in principe gebruik gemaakt van het elektronisch voorschrijfsysteem (EVS). Eerder is vastgelegd of toestemming is verleend voor verstrekking van de gegevens aan het RIVM (opt-in). In dat geval worden de gegevens vanuit het EPD/ECD/EVS doorgegeven aan het RIVM voor het monitoren van de vaccinatiegraad, vaccineffectiviteit en de medicatieveiligheid.

Cliënt valt onder verantwoordelijkheid van de instellingsarts

U registreert de boostervaccinatie in hetzelfde systeem waarin u de basisreeks heeft geregistreerd (EVS, ECD of EPD). U registreert de boostervaccinatie in de beschikbare COVID-module in het EVS, ECD of EPD t.b.v. uitwisseling met het RIVM. Let op: heeft u voorheen in een HIS geregistreerd? Neem dan contact op met uw leverancier en/of uw branchevereniging. Is het niet mogelijk om vanuit uw bronsysteem gegevens uit te wisselen met het RIVM? Dan kunt u als alternatief de BRBA-app gebruiken. Let op: de BRBA-app is enkel bedoeld voor uitwisseling van gegevens met het RIVM en slaat geen data op. Daarmee is de BRBA-app geen bronsysteem. U dient alsnog de booster te registreren in het medisch dossier van de cliënt. N.B. Indien de cliënt de toestemming aanpast van wel naar geen toestemming of vice versa dan moet dit ook worden aangepast in het dossier.

Cliënt valt onder verantwoordelijkheid van huisarts

Landelijk is afgesproken dat de GGD'en de bewoners van instellingen, die vallen onder verantwoordelijkheid van de huisarts, booster. De GGD registreert de booster in haar eigen systeem. Mocht u er toch voor kiezen bewoners die vallen onder verantwoordelijkheid van de huisarts te laten booster door de medische dienst, dan dient u zorg te dragen voor een werkwijze die garandeert dat de registratie en aanlevering van gegevens plaatsvinden conform de [Uitvoeringsrichtlijn](#) COVID-19 vaccinatie. (zie §10.5 Registratie van vaccinaties). Aanvullend: als de medische dienst de booster geeft aan cliënten onder verantwoordelijkheid van de huisarts, dan moet de booster aan het RIVM worden doorgegeven via BRBA én deze moet gemeld worden bij de huisarts voor registratie in een bronsysteem. Let op: als mensen géén toestemming geven voor het melden van de vaccinatie aan het RIVM dan is de medische dienst in een later stadium verantwoordelijk voor het genereren van het DCC.

Registratie medewerkers

Indien medewerkers gevaccineerd worden door de medische dienst van de instellingen dan dient registratie plaats te vinden in een medisch bronsysteem, bijv. een dossier van de arbodienst. Tevens dienen de vaccinatiegegevens aangeleverd te worden aan het RIVM via de applicatie BRBA (www.brba.nl).

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Voor gebruik van BRBA is authenticatie van de "dokter/registreerder" noodzakelijk. Hiervoor kunt u de UZI pas gebruiken. Zie hiervoor de uitgebreide handleiding die u stapsgewijs door het proces leidt:
<https://docs.brba.eu/handleidingen/>.

U kunt u aanmelden voor gebruik BRBA volgens <https://aanmelden.brba.nl/>.

De helpdesk van BRBA helpt u desgewenst door het proces: helpdesk@brba.nl, tel. 088-9324332.

B. De instelling vaccineert zelf, maar haalt de opgetrokken spuiten op bij de GGD

Van deze optie kan gebruik worden gemaakt tot een maximum van 3 spuiten. (Tot nader bericht is dit proces ongewijzigd ten opzichte van het proces voor de eerste of tweede vaccinatie.)

De eigen medische dienst haalt de benodigde hoeveelheid opgetrokken spuiten op bij de GGD. Dit gebeurt in overleg met de GGD-locatie coördinator van de regio waar de instelling onder valt. De werkwijze is als volgt:

1. U plant een datum voor de boostercampagne binnen uw instelling. Ook voert u alvast de controle op toestemming en contra-indicaties uit;
2. U maakt afspraken met de GGD-locatie coördinator van de regio waar uw instelling onder valt. Zij zullen u verwijzen naar de locatie waar u de spuit kunt ophalen. Let op: u dient zelf contact op te nemen met de GGD-locatie coördinator. Echter, u hoeft de opgetrokken spuit niet zelf op te halen. Dit mag ook een collega zijn. Dit dient wel vooraf besproken te zijn met de GGD-locatie coördinator en de collega dient zich te kunnen identificeren op locatie;
3. U bent zelf verantwoordelijk voor het veilig vervoeren van de opgetrokken spuit(en) (denk bijv. aan een koelbox). Meer informatie over het vervoeren en de benodigdheden voor vervoer vindt u in het document [goed vaccinbeheer](#) en de [Uitvoeringsrichtlijn](#);
4. Op het afgesproken moment kunt u zich melden bij de entree van de afgesproken locatie. Daar kunt u vragen naar de GGD-locatie coördinator;
5. Voor het ophalen van de spuit heeft u een overdrachtsformulier nodig. Deze ligt klaar bij de GGD. Deze hoeft u dus niet zelf mee te nemen. Het overdrachtsformulier zal door de medewerker van de GGD en uzelf worden ingevuld, voordat u de opgetrokken spuit(en) mee krijgt. Het formulier blijft ingevuld bij de GGD-locatie coördinator achter. U mag voor uw eigen administratie hier wel een foto van maken en bewaren;
6. Ook krijgt u registratiekaarten mee waar u de informatie over de boostervaccinatie van de cliënt op zal invullen. Het batchnummer kunt u overnemen van het overdrachtsformulier. Deze geeft u na de boostervaccinatie aan de client. U registreert de boostervaccinatie zoals hierboven beschreven bij stap 5;
7. Wanneer de GGD-locatie coördinator en u beiden het formulier hebben ondertekend, ontvangt u de spuit. Deze dient u volgens de voorschriften van de richtlijnen in te pakken en te vervoeren. Let op: de spuit is bewegingsgevoelig, zoals u kunt lezen in de richtlijnen;
8. Hierna vervoert u de spuit veilig, [Uitvoeringsrichtlijn](#), naar de patiënt. De verantwoording hiervoor ligt bij de instellingsarts;

9. U neemt vervolgens bij de cliënt de gezondheidsverklaring af en verifieert of zij al dan niet hun gegevens willen delen met het RIVM.

C. Een maatwerkoplossing in afstemming tussen de regionale GGD en de instelling

In het geval van onvoorziene problematiek of een zeer beperkt aantal cliënten kan gezocht worden naar een oplossing voor het booster in afstemming met de regionale GGD. Zie hiervoor de werkinstructie voor instellingen zonder medische dienst (hyperlink nog niet beschikbaar).

Essentieel is goede afstemming over de verantwoordelijkheden van de instellingsarts, de instelling en de regionale GGD.

Nazorg

Tijdens het gehele traject kunnen de instellingen voor uitvoeringsvragen terecht bij de RIVM- helpdesk via nummer 088 6788900. Hierbij zijn de volgende keuzeopties beschikbaar:

- **Beloptie 1 (08.30-17.00) voor logistieke vragen, cold chain-incidenten en productmeldingen:** vragen over het bestellen van vaccins, vaccinlevering, vaccinbeheer, productklachten en vaccinincidenten. Productmeldingen kunnen worden gedaan door een e-mail voorzien van foto's te sturen naar support.lcc@rivm.nl. Voor urgente situaties bij uitzonderlijke vaccinincidenten is een noodnummer beschikbaar. Het noodnummer is bereikbaar tussen 17:00-20:00 uur. Mocht u daar gebruik van moeten maken, luister dan het gehele bericht onder beloptie 1 voor professionals af.
- **Beloptie 2 (08.30-17.00 op werkdagen) voor medisch-inhoudelijke vragen:** voor alle medisch-inhoudelijke vragen waarop het antwoord niet te vinden is in deze uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie of op de webpagina [COVID-19-vaccinatie voor professionals](#) op de RIVM-website. Uiteraard is de LCI voor calamiteiten 24/7 bereikbaar voor de dienstdoende arts IZB van de GGD voor overleg.
- **Beloptie 3 (08.30-17.00) voor registratievragen:** voor het opvragen van vaccinatiegegevens, voor zover in CIMS geregistreerd.
- Het openingswindow is per 01-11-2021:

		weekend
Beloptie 1	08:30 – 17:00	08:30 – 17:00
Beloptie 2	08:30 – 17:00	08:30 – 17:00
Beloptie 3	08:30 – 17:00	gesloten